

Nvisarkare kyrmança ƏFRANDYNA DYDA

1934
15

Nəşra Hykymate. Seksia Nvisarkare
kyrmança - RƏWAN - 1 9 3 4 s.

1934

15

Nvisarkare kyrmança

891.57-82

ՅՐԱՆԴՆԱ ԾՅԸ

Հաշի կի Հ. ՇԵՆԸ
Րեդակտոր ԽՐԱՇԱ ԿՕՐԱՐ

Խեմուրե Սելիլ Մուրադով
2 - օլ Քերուլոկ ԲուՇիկա
ժոմ 7, կվ. 8
ԵՐԵՎԱՆ - 375078 - ՍՍՏՐ
Տել. 35.10.20 (մալ) - 52.97.41 (կար)

Նաճրա Խիկյմաթե, Տեկսիա Նvisarkare կիրմաճա

Ր Յ Վ Ա Ն

493-72

1934

Nəşrxana Hykmate.

Glavlit, № 8389 (b)

Nəşr. № 2813

Təmbi 74

Tiraz 1000

Ç. Genço

GYNDE TƏZƏ

I

Bhar bu, həjame dərkətəne. Cəjir, ciman, dəşt u zozan xəmyıl bun bə gyl, sosyn u rhana. Bələkije bərfe dhəljan əb nəv sərə elja, dxylxylın əved kanijənə sar, bərzer dbəzin, dhatyn zər təv həv dbun, cəm gredədan u dəkşjan bər bə dəšte u dha dur.

Rəşhela bə cvikara dəstra kəlama hər çar. Lə əzmane sajl nola təs qırına rəfe qylınga dhat. Kərije şvana xə dəbu quntara elja, çotkarıja ho dkyr bər sərə zəvlja, şov radkərbn.

Qiz u buked gynd çerr lə sər myla bər bə kanija təzə dməşjan, myle xə lə myle həv dxəstyn, dmylmylın u dkənjən, hənək əb kanije vədərgerjan, dləzandyn, dğhıştyn mal.

Zned sərə dəw dkylan, lə həwşe frə, gorə cedkərbn təşi drəstyn. Lə bər dəriki cənd mera ostati dkyr, haçətə şkəsti sax dkyrbn, je təzə cedkərbn. Gyndda hewyrzə bu, xəvat dkəlja, kəsi be xəvat tynəbu.

Bənija gyndda hewyrzə bu, lə we dəre bu məktəba təzə—kocka bələk. Əwe lə xə hewyrandəbu əb sədl zedə qiz u kyr: kylilke təzə. Bu şyngına zəngyl, çar dən bu hewyrzə, vəbu dəre xəyəndənhaniki təzə lə we dəre əbna dxyənd bə fykra təzə.

II

Ль бедәре бьнја маја ком-ком бәрх дьсерјан сьндьк-сьндьк дрәґьсин үи али wi all дрәвјан бәрхед дәләл, кәрәд соро. Дьле мьн һәзја, тәвләгьзи, мьн бир ани бәрх-вантја хуә, бәрзәр львм бәр бь бәрха бе һәмди хуә.

— Бәрәкәт бә, аре кал, мьн slav le кьр.

— Бь хер һати, хорте дәләл, slava мьн вәгьрт.

— Сь һәвалә. бәрхван тьји, нәк кьретә. Кале кәнја бь дьле гьләш, дәґәке кәр бу, сәри һәзанд, ґәльн ґәш кьр, ду һәґам кьр.

— Бәле, бәрхван әзьм, шван зи әз, роза мьн wa һәт, we wa zi һәрә. Хуәзы ль wә, бь хуәндьна wә, үи-me тәзә.

Ғәр дьн бу ґьнгина зәнгьл. Бәрх вәґеньґин, sty һәвра сун, бәрзәр рәвн, тәв һәв dy bun. Кале әз һьґ-тьм бәрзәр льнгьри.

III

Ro һатьбу нивро, кал u пира һьла бәрх вәдьґәтәндьн. бәрха әв кььки кььбун. Zijara дхуәнд. Le кәма зьна zuba бала bubu: wana дхуәнд dy шәта sve zu, dyda evare.

Кәванја тьвдарәке fravina pala дькьр. Швана рәзе нивро бәр бь мал дькьр. Ғоткарја һьла радкьр. dcun wi сәри зәвије, вәдьґәрјан сәре дьн.

Sijarәki zela dlәzand. Бәр дәре мәктәбе тьзи bun. —Hәvale Rostәм. һәvale Rostәм...bu һewyrzә car all. Rostәм азот бәр дәре мәктәбе slav ль wan кьр боґсәки тәв pecјaji зь 100 i zedә gazeta »Rја Тәзә, дрези дәрс комә wan кьр u вәґәрја нав гьнд. Мьн дәрһәґ Rostәмда ґәләк тьст бһистьбу, le мьн әв нә дьбу.

Мьн дәри кьта, әз сун һуңдур, slav le кьр, бь сәре

xyə slava mьn vəgьrt, kaqəz zь dəst mьn gьrt, le nherl dəst xyəda gьrt: — Alo, alo, Musa tyjl, əz həma heza zь nəhl-je vəgərjam, mьn dxyəst əlaməti bьda tə, wəki nəhja zl razijə bь gьllje mə. Evare çьvatə, hatьna tə fərzə. Pak, əz hivja təmə, zu wərə. Trubkə dani bər bь mьn vəgər-rija, — ty çьra ysa xrav səkьni, kərəm kə, runil

Mьn hьla dyh bьhistbu hatьna tə, pakə mə həv di.

— Razimə, mьn wəkьland u əz runştьm hьmbərł wl.

Rostəmi bədəw bu, zərinl bəzn blənd, gyl u nur zь sfət dbarł.

Əw mьzul bu bь kaqəzəki dəst nvisarda. Dəqəke sfəte bədəw bu tari, zь hersa kaqəz qat kьr, kьr dəqla xyə.

— Sətьnə, sətьn, şexa u kuləka ilak zьne wan, məçala mə bьrijə. Nьzam əme çь sax karьbьn koça wan bьbrьn.

— Ty çьqasi zı hьşjar bi səjрьsane kuləka, şexa u məla dısa hьşjarьn.

— Çь bəsə, həvale Rostəm? mьn zə pьrsł.

— Pəla han, mьn zь lawke mə Baştьmera nvisıbu, wəki benə gynd, əm artela xyəlje təşkil bkьn, təla kula-ka bərł mьn ghıştıjə wan, lь həv danıqə wəki ki bьvə artel, əw dьvə kazonl, kəda wan zı se par zь hьkymate-ranьn, paşe parək ja wan, avaje təzə zı bь kьrja hazьr. Səre male zı gərək 1000 manətl nəqd bьdə, lo çь bezi lь həv danıqə. Həvala we dərəçəda nvisıbu, əw kaqəze mьn dxyənd, nəma wan bu, nvisıbun, rastə glıje ysa? Çave bьdə, dnvisьn le həma əme ben, hale mə nə ty halə, pьştə mə bьn palanada rьzıjə, wəki dьn slavşandьnə.

Azьre dьle Rostəm gyr bu, əw dqaqəçł kolxoze cekə. Rostəm dđlt kolxoze gynde çınar, jek salək dy sal

peşda teşkil bubun, zə kəsibije tışt tynnə, İro əw xuje həbunənə bə tıfaqa qəwin.

IV

Rə İ dəv dəvl əva bu. Zərəjə pənç kytabu nav Səra cija hındık hındık dquylı, zə çije dur çotkarı bər bə mal dıvjan. Ga wəstija bun. Naxbra dewer zı hıfşja nava gynd.

Niv şət nəqşand gynd stəqırl. Əm təzə cubun hınydyr, mə qəwəti dkr. Bu crına dərl. Musa dərl vəkır, slav İ mə kır, əwl zı bə mərə dəst bə şive kır.

Cənd dəqə şunda dəng İ mə krın, wəkl çyat həzbrə.

Əm bər bə çvate İvın. Tarı kətıbu ərde, soqaqə rast bun be cvanə.

Sərakə məzın kom komı bu bə zın u mer. Rostəm dəre çvate vəkır, səva re brıne sədr təwaqə kır. Çvate sədr bzart Çaske Həsə şvane kəvn. Glı da həvale Rostəm. Gylıje roze jək bu, dərheq ko xoza, kara wan.

Rostəm dəst bə xəvərdana xye kır, əwl bırl anı hale gynd, kocərja wan, həzar-həzar salı peşja wan, paşe zı əw, İ səre cija bun be ştar u be pərgal, dı zylmeda bun bə qətla har. Paşe vəgərja:—Əz zedə xəbər nadım, hun pak zanın, wəkl kıl bun dızmıne mə, gələk bırjan, le dısa hənə İ dorane mə, dırbının xəvata mə. Həta par zı hun kocər bun, İ səre cija. Rostəm xəbər dda bə fəsal u sar, bə awakl be hərsdarı, vəgərja sər gylıje xye.

— Nışan da dəstanıne wəlate mə, bazare sor, həbuna zor, xəmla we bə maşın u traktor, bə dəm u dəzge təzə sərbəst u mor,

Çvate kər bu, gyhdarı dkr: xəbərdana Rostəm İ

gələkə xyəş dhat. Lə we dəre bun çəsuse pır Batəni Əvde kulak. Wana bə səve xyə xəbər dda.

Həndək-həndək sərə vala bu. Rostəm xəbərdənə xyə kyta kər, bə vi glije han.

— Gyndijed Sərə, əmri peşə, əm ze şunda, meze kən lə gyndije çinare mə, wəxte dərbaz nəkən, wəren, əm kolxoze cekər, əvə rija mə bə glije Lenin.

Pəşə xəbər da Sasuna pır u Musa.

V

We evare zə 20 məli kolkoz-cebu, bə əşq u şajl, lə gynde Sərə. Əwan qəşand zənçire tənəbune, bun həvale təfaqe mala məzn..

We səve həta sve pır Batəni, kulak Həsə u şəx Ərəb ranəzan bə dyle brin.

Svə ron bu, tən zərərqi, pənçə kyta nav Sərə cija. Gyl u sosən vəbun, kənjan. Səfər rabu, bu şere gran, lə həmbəre həv səkənin dy snəf, jək xədar bu, əw snəfa kulaka bu.

Өм. Óvdal

ӨZ W TY

Өz һәwasa һыsne тә,
Jәkә сыrra мьн u тә,
Өz myһbәta xәvata тә,
Ryһe мьн тәv rryһe тә.

ZƏRBƏ AĞR

Mən zərb lexist əw hat xar,
Nə wl çl bu, nə wl war:
Dylə mən barə, qəwət rər,
Hələ parıa ten zərbə ađr.

ROZE ŞIRŪN

Roze ŞirŪn, wəŷn, hun wəŷn,
Sos̄ u bəjbun hun wəŷn;
Roze şabunə, əz muhtdar̄m,
Bona wə əz r̄ȳ d̄l bar̄m.

Յ'ԳԻԾԻՆ

Ը՛լ ւ րըհձ մինձ հձնը,
Յ՛ ա շըրձըն. չձտ շձնը,
Րձ մձնիձձ ձ՛ յձկ ձձնը,
Յ՛ ա շըրըն, ձ՛ ա հձնըն, ձ՛ ա ճըրըն.

ХӘҮ ВU

Дыларызим, дыле мын рабу,
Ләйлан һәзия, вәрба бу,
Дыңја су һат, Һзман, зәләл бу;
Мын Һәрг дькьг, мәрһәбә бу,
Хуә һыҫтар бум, әв хәүв бу.

NƏZAN BUM

Bere əzi nəzan bum,
Təme dotlje əz wan bum;
Nha əzi zanə, xyəndimə,
Həz̄ xere, həz̄ şərre əz həmə,

Әнә

Дыләзіңым, әз сәргәстым, дыһа павә,
Дыһа бәсә, әз ва бьдым дыл и павә.
Дә зу бькьн, хлғәт бькьд роз и җәвә,
Нун һыҗиньн, тәзә секьн; әвә-әвә...

ÇASBM U ȚOSBN

(Zb 6mre zare kyrmançe Tfilze)

I

1921 sale, evarəkə palza sar bu.

Lь Soqaqa Golovinskije cь bezi həbu.

Şəwqa şəmdana mina roze, avitəbu nava bazar, ysa ronaj bu, mina nivro.

Gьrmina avtomobilla, tramva, fajtona bu, dbəzjan soqaqera, mərv tre soqaq zi wanra dhəzjan.

Mərv ysa zəf bun, wəkl jək dsəkni, həta, je dne dərbaz dbu.

Vedəre həbun hər çurə mərv, hnəkə xəməlandi, qize bədəw, gələka zi cəve xyə pe dərmane sor nəqşandun, dərkətbun səjrane, mina kewrişka cəve mera dnerin.

Həma wi caxi, dy zare 9-10 sall, kənçe wanə ziftol ziftoll, pore wanə drez kətbu sər cəve wana lь soqaqe dьgərjan.

Əwana bona səjrane — gərə nəhatbun Golovinskije, kənçe wana, xykьna wana sazi Golovinskije nədbu.

— «Krasivl djadja, dengi davaj» (xale dəlal, pəra bьdə).

Xale dəlal çarna jək kapek ddane, əw zi wəkl pəre wana nə həse buna, hazьr buna, hnəkə zəra ddan xəvəra, dərbaz dbun, gələka zi qə gyh nəddane.

II

Sar bu.

Nive şəve dərbaz buvu.

Ль соқақа Golovinskijə dha hətən, cıjın tynəbu, hər t-şt səkənibu.

Tramva u avtomobile dbəzjan, dha nəxyen bun. Djadja krasivi u barin zuda cuvun kətəbu, nav çije xyəş raza bun.

Soqajəda hər dy kyr mavun, zə səmma drəçfın, xyə davun bər diwer.

— Çasym, əz səmma dkyəm, je cuk got je məzən.

— Eh, cawa bkym, Tosyn çan, gərək əm bsəkynyn həta svə safl dvə, əme kyda həryn.

— Çasym wərə disa əm həryn əwe həjatəda, əw çije əm dyh na per le raza bun.

— Na Tosyn çan, na, disa we mə bkytyn, nərakə, na...

— Axyr zəf sarə Çasym, əme nəxyəş bkəyn, bmrn, nha kl xəje məjə.

— Səbr kə Tosyn, səbr kə, ləzəki dne şunda we bvə şəvəq.

— Çasym əm brcinə, həla xarna mə əw kyrtolə nane nivrənə, wəxta mə sər pəpəlinke dxar.

— Usanə Tosyn, le dəre dkanə dadajnə, əme nan zə kədərə binyn.

Na wajə, həla dəre dkanə bulkja vəkrişə, əm həryn dy bulkja bstinən bxyun. Tosyn pe tlije dkan nişanı Çasym da u zə səmma qnçyl həv.

— Kane pərə, əv kəpeke çəm mə tere nakyn, Çasym got u dəste xyə kyr çəva xyə.

Əw pərə zə krasivi djadja hərdə stəndəbu, Çasym

dər xəst z mri, bu sezde kapeka, le həva bulkja dəh kapek bu, dy bulkja dkər bist kapek, həvt kapek kem dvun.

Çasym got,—Tosyn dneri, həvt kapek kemyn içar...

— İçar sə wərə əm bərbə dkanə hərən, bəki əm cənd həba dəst dxn.

— Вь gotna tə gərək əm bdzxn.

— Le cawa, mərve brci we bdzə, cawa.

— Wərə əm hərən.

— Əm hərən.

Çasym Tosyn xyə gəhjandyn dəre dkanə, dkanə jək dəri bu, xenz dəre hyndyr, wəki xyəje dkanə zə həjate dhatyn dkanə. Pənçərəkə dkanə həbu. Dəri zə para dadaj bu, lampuşka dşxyli.

Bazari kər bu, hər qizina maşine dhat, çarna zi dənge fiqa qerawle nav bazer, wəki aqasi zi duri wana nibu.

Kəsək hyndyre dkaneda tynnəbu, xən zə kutykəki, kuryk janzdəh-danzdəh səti ançax həbu. Bər dəqle runş-ti bu, xyəra dərса xyə hin dbu, dnvisi.

Çasym dəste xyə da deri, dəri vənəbu, got—Tosyn əm zə vra cətyn bulkja bdzxn.

Bulki çergə bər pənçərə dkanə danibun, qərqaşə nərmyk bun, wəxta Çasym Tosyn le dneri, kzin dle wana dkət.

Hərda xyə dan bər pənçərə, le nherin zere, qəşəki şuşa qalym tərк le kətəbu.

— Çasym vajə, tərк le kətijə, zera şuşə qəlyşijə, Tosyn qəlyşək nişani Çasym da.

— Rast zi ysənə Tosyn, ty bsəkynə, əze wl kərije qəlyşi dərхым.

Əze bulkja bdyt tə, hər ty peşa xyə bygri.

Ҷасъм хуэ бэр бь ҶуҶе бьр, перази дгьҶьfi, бһаләки сәтһн ҶуҶә да алики, һөвт булки дәрхьстһн да—Тосһн, гәдә һәла дһвиси. Дәрхьстһна ја һәјҶта рәқин һундыр һат, кыгьк ре һсҶја.

Ҷасъм Тосһн банздан, әви зи да сәр ван. Тосһн си, кыгьк Ҷасъм дьрт; әви и Ҷасъмба бь гулаҶ һөв брһн, аһн. Ақрије Ҷасъм гәдә әрде хьст, әрде зи ду рһһн лехьстһн и рөвја.

Ҷасъм си гһиҶтә Тосһн.

— Ҷасъм һати?

— Әре.

— Тә сәва кьр?

— Әз бре тәмә, мьһн ль дөв и драңе ви хьст, хун тзи дөве ви кьр.

Әви дһа Ҷәле хуэ да сәр мьле хуэ и рөвја.

Ҷасъм, Тосһн һьм булки дхарһн, һьм зи дрөвјан.

Тосһн гот,—сқа хуәҶә Ҷасъм, хазла һөртһм мәра һә лөв бата.

Ҷасъм кәнја, смки Тосһн һәла зару бу, ақаси зи нөһатбу Ҷервандһне, ле Ҷасъм роze уса гәлә дитһбун и дәрбаз крһбун, гот—на Тосһн Ҷан, на... Нәргава мәрја-ра пак ле нае.

— Ҷасъм ле иза һәле мә, Тосһн һәла гһје хуэ тәмам нөкгьбу, нһери мәрвөки һур мөзһн ль соқәқе сөве хуэ һәр алја дрөланд.

Әв тәтәки дгәрја, Ҷасъм гот—Тосһн брөвә, Нәрда банзда, ле һәла әве дгәрја нөдитһбу, вөки, Ҷасъм Тосһн рөвјан.

Нәрда хуэ соқәқәкә дһера мна крһн.

Сун бәр қоҶәки рунҶтһн, тәзә хуәра дәст бь Ҷөвре крһн.

Ҷасъм гот—Тосһн тә әв кәлб дит?

— Le cawa dnja zi wanara dxəvətə, həvine roze cqa dajin stəndne dķyn, xəlqe dxarınyn, hurmure manatəki dđyn xəlqe 5 manata, roze bь kylura pəra tordķyn, be xəvat, be zəmət.

— Le əwana miņa mə ninyn, bələngazijeda ninyn' ançax əanja məda nvisijə, wəki əm bələngazijeda dərbaz bķyn, hərgav wa brci dəro dəro bьn, səntənəta wana həjə, dķyn dxyn, kəf dķyn...

Wəxta Çasьm çaba Toşьn dda, le neta Toşьn dcu sər gliki dne.

Bave mьn bhьšta, mne bxyənda:

— Ja mьn zi ysənə Çasьm, apəki mьn həjə, nzam ty nas dki jane na, Bozo, əw navə Toşьn hьldənə dle wi bu.

Rozəke əz cum mala ape xyə, mьn dit Omərə kyre Msto, midan, qələm kaçət destda te male, mala wana zi rəx mala məjə, midana wi yssa rəngrəngi bədəw bu Çasьm, həwasa mərja pəra dhat. Əz cum çəm wi mьn ze prsi got.

— Omər ty zь kədərə tej?

— Zь xyəndənxanle.

Ja rast mьn fəm nəkr, got.—

— Xyəndənxani cijə?

— Şkol, şkol.

Mьn got—şkol ha, paşə vəgərja got—le ty həta nha razaji, ty nzani diwana Şewre vra Tьflize kyrmançara xyəndənxani vəkrijə.

Mьn got—wəki əz sve təra bem xyəndənxanije, we mьn hldьn, bona əz zi wəra bьxunьm, got—le cawa, əz şa bum.

* * *

Sьvətьre əz bь Omərra cum xyəndənxanije çəm

dərsdar dərsdār zь mьn prsi got—həval ty zь kedərejī,
mьn got nav bazar dminьm.

— Çəm keji?

— Çəm ape хуə.

— Nave ape tə-cijə?

— Bozo.

— Nha сь dxazi? mьn got—nha əz dxazьm bқəvьm
şkola wə bxunьm. Got—zəf rьnd, paşe mьn şabu.

Əz brьm otaxəkə başqə, nave mьn, nave bave mьn,
kalke mьn nvisi got—Də, hərə nav dərəça əwlьn.

Əz cum nav zara.

Çasьm dhenzi, Tosьm neande.

— Ty dhenzi, Çasьm?

— Na, glije zəf хуəşьn, bezə.

Çasьm, ax, cqa pakə mərvьv hərə məktəbe, dərsdar
cqa glije хуəş mərə dgotьn, mьn һьz dkrь wəki dərs zu
kytə nəbə.

Paşe əz cum male dha 3-4 roza əz sər həv cum
məktəbe.

Rozəke zi, ape mni Bozo bhistьbu, wəki əz cьm
məktəbe. bəlki bəla zera be, dha һar bu, сьmki nədxast,
wəki əz hərvьm bxunьm.

Dha сь bezi nədgot Çasьm, bь zmane хуə əz nkarьm
bezьm.

Əz avitьm ərde, pe pһina da zke mьn, kələke mьn,
dha qirina mьn dcu nav şəһər, wəki ty we dəre bijai ty
təjamiş nədbuj. təje ojnək bkra, gyr zi hale mьnda dgr-
jan, krь, wəki dərəməkə sax çane, mьnda nəpa əz сь
sərə tə beşinьm, ysa mьnda, nəһəşt əz хуə rastkьm.

Çasьm got—bre tə tynənə, Tosьn?

— Na.

Iza dgot.—səe kyre sa, kəbe bave tə zi mina tə dkyr, si ɕyl sal ɕmre wi bu, dgot,—balševika „ligan“-(b zmane fla likajan, likpunkt) - vəkrynə, əz həgym bxunym dgot,—əwi zi palane xyə davit dcu xandne, həta qorije- da gəvər bu cu, pesira mɕn ze xlaz bu. Iza nha ty maj, həri mɕnra bxuni qaznçe bkl, le iskə-iska mɕn bu, əz dgrjam.

Dgot,—lazmbu nha palanəki təji beuk həbija, ty zə xyra bxəvɕtjajl, ci tə, ci xandne ty həri bxuni. Wəkl əz ɕarəkə dne bvinyɕ ty həri škole, əze tə bkuzym, tə ci-ti-citi bkɕm.

— Əz zə tɕrsa dləgɕzim, dhəzjam ɕasym, həla niv-rova mɕn loqə nan nəxarɕbu.

Paše nəškeva rəqina deri hat, əz para ftɕlyɕm, mɕn nheri əva šex ɕdoe ru ɕapani hur frə.

Ty nas dki, ɕasym?

— Le cawa, „əm mride winə“, hər saɕ te mala məzi, bave mɕn „xera“ xyə dde.

— ɕasym, mɕn dxast əz ravym darəki bgrym u byd-me, le weran bə, qəwata mɕn nəgɕhište, dəste mɕn nədhat.

Həla əwi u ape mɕn slav dan həvdy, kylav šexra dani, šex runɕst, paše dəste šex ramusa, pašda vəkšja.

Šex əz bər diware male ditɕm, wəki iskə-iska mɕnə.

Got,—mride Bozo, brazije tə cma dgri, nəbə tə kytajə.

— Əz xylam, naxəvtə, bona škole jə, dvezə—gərək əz həgym škole bxunym.

Bu axina ɕasym, — le nha wan šexada nibija, nə əm haləki dneda bun, pera ɕane xyə dxyrand,—Bezə Toşyn ɕan, bezə, glije tə işəv əz həlandym.

Paše got,—Əre, Bozo lawo, ysənə, ja rast, əz be-

зм, двә дле тәзи нәе, һәма кыре әви зәмані тунәбн, һәмја сетрә.

Paše vegerja sər mьn got. — „Lo, lawo, xyəndьn mьləte mə ezdjara gynə jə, ci tə, ci xandə, nha bave wə xyndi bijə, kale wə xyəndi bijə, jane şex pīre wə.

Əwana nəxyəndinə, idara wana nəbijə, wəki ja wə nəbə.

Wələ lawo ezdja mьləte dne gška paktьr dərbaz dкьn, şex həj dgot u ruje xyə pera mьz dda.

— Rastə, əz xylam, ysanə.

— Ax Tosьn, ty cawa dvezi һәma ysanə, əw Ədoe rutapan gələk çara te mala mə zi, ysa zi bave mьnra dvezə.

— Ysanə Çasьm, də. Əw şəva əz hatьm çəm tə we evare bu, dha mьn zь təra nəgot.

Çasьm dhenzi.

Nive şəve həbu, təvziye sərme çane Tosьnra dcun əwi sərə xyə danl sər coka Çasьm, һәрды, razan.

Əwana һәta sve wedərə razan, bəri şəvəqe, avtomobilək hat, nezikl wana, һәрды зь қоşә һыдан, крн avtomobile u brьn.

Sve Çasьm Tosьn cəve xyə vəkьn, xyə ditьn nav çije gərmdanьn, mətəl man.

Nherin qizək hat çəm wan, кнңе wana kəvn ze кьn, кнңе sorə təzə һәрда кьn, һәwasa mərja кнңçара. Ҙat, brьn һьmame.

Əw qiz ki bu, xəwn bu jan rast.

— Əva çije, ke əm anin vra. Çasьm mətəl mavu le Tosьn car һылқә dnerl.

— Mə hun aninə çije sewja, bnerьn, zare mina wə vra zəf һәnə, əwe wə bдьn xyəndьne, һune һinьn, bьn

mərv, hun ida parse nakn, bələngazlje nakşinən, soqa-
qa nagərv.

Də zu bkən, hun cətnije dərketənə, kənçe xue-xue
kən, hun sərma nəkən, wərvn təste bəxyn, cəe vəxyn.

Çasəm Tosən kənçe sorə le, şa dvun, dan pəj qize
cun xarənxanije, cqa zary wedəre həvun, si, cəl, neziki
səd u pençi, hərdə dha nzanəbu ki ali bnerən.

Nan xarən, cun gəre.

Əsr bu.

Dışa məri soqaqa Golovinskijera səjran dkrən dgə-
jran hərdy kyr nə lwedəre bun, jək Çasəm, je dne To-
sən, dəstə xue drezi wana nədkrən.

— Krasivi dadja dengi davaj, *zəhle wana nədbərən.*

Əwi saxl hərdy xandənxanijeda rənəştəbun dərs dxyəndən

— Ə...m...zi...mə...rv...ən...

Çölali

GAZIJA MƏN!

Bəşqəsi 100 həz-
mare "Rja Təzə"
dkəm.

Salá,
Zəmana,
Əm
Gredaj mabun...
Mabun gredaj.
d̄b̄ b̄n̄,
n̄re.
qəjd u zinçire
aqa, u miran
bəga, imperallista!
P̄št̄ vək̄r̄i
pexas
bəlangez
d̄st̄ q̄əb̄şi.
L̄r̄b̄t̄in,
x̄əb̄t̄in.
Əwan, xar
vəxar!..
Əm
Mabun, be əyilm

дь тарлједа,
 пава дьнјједа,
 кьгьна мѧ,
 ја ванбу.
 Нѧѧ, ѧмѧѧ
 ванга бу.
 Лъ .namьlla,
 дѧrbe
 qamci,
 comaq
 u dar bu.
 ѐve zylme
 ѧve qѧhre,
 ysa,
 qat
 qat
 hѧta rozѧke
 davam кьr hat-
 Paѧe,
 Qѧwьmi
 лъ Ursete
 silьh тѧqijan
 ѧѧja тѧqijan.
 бу дѧng u gazi
 бь vi avazi.
 — »Inglab!
 xlas!
 proletariat ѧsas«!
 ѐw дѧng,
 бльnd бу
 дь сјјада wѧr бу.
 Kavkaz hьngavt

ghişt rohlat.
 Zylmät qəlbşi,
 tari vəbu,
 bu şəfəq
 Sorbu oktjabr
 Oktjabr,
 kūrək ağr...
 kəljail..
 kəlja!,
 Zəncira
 ystije pala,
 əməgdara,
 qytbu,
 həlija

Вь сьньа хуəва
 — Iro əm zi təvi wan
 xəbatkare kyрманчал..
 Ль дəwləta Şewre
 əza бьхтjarбуң.
 Əv сь бьндajик?
 сь іşьq u roңkajik
 бьнер!
 нһа əm
 хуəј əylm
 хуəј kultur
 хуəј həbun.
 Əv kəgəmək məзьнə.
 Вьzanбьн!
 əm birbiңьн!
 dajim həgьн,
 ь rja Lenin.

H. Çbndi

Ə'BO U LƏJLE *

I

- Le, le qize, şxylkare.
Bəzən bəynde, cəv bələke,
Wərə əm hərən sər xəbətə,
Çie tşfaqə, nav kolxoze.
- Lo; lo xorto, bəngi lawko,
Roze, şəva hlvja təmə,
Əze hətəm, hətçar dəkəm
De u bave mən tə nəkm.
- Le le zərie, dylxabe,
Wərə, nəkə gyr de u bava,
Ty çahylı u dərbdari
Ty xyəndii - aqylməndi.
- Bəle Əbo, həjran lawko,
Komsomolo, xəbatkaro,
Əze nəkm, ty çar nəcəm
Pəj xəbərəd kal—bava.
- Çan domame, Ləjlanoke,
Əzi kəwm, bə tə şamə,
Də zu bəkə, bələzine
Disa u disa dajka Şəre pe bə hşsinə.
- Ape Qəre, dajka Şəre,
We əsəjl gyhdar təkən,
Bə qələn əi tə xəççəkən
Zə mələ u zorba we dur kəvən.

- Əze bкым glinge tə,
Dəlale mьn xorti əfat,
Əze һəрым бккым, bezьm
De u bava sərwəxt бккым.
- Də бь хатре тə Ləjlanoke,
Əzi бьəлзьm, əz дьбəзьm,
Wəxte мьə tynə əz qьsəкым,
Зь təra jəko-jəko glla vəкым.
- Bəle Əbo, lawke ғирьн,
Əze бккым, бьлəзирьм,
De u bava pe бь һьsinьm
Зь əмьre kəvn wan dərinьm.
- Əмьre təzə əw kolxozə,
Ль ky tynə qələn, aqa,
De u bave mьn nəzanьn
We mьn səh кьн, gyhdar mьnkьн.

II

- Bavke dəlal, ьnka əziz,
Əзьm tənə əwləda wə,
Hun mьn səhkьн, gyhdar бккьн,
Dəst бкқsinьн зь əмьre kəvn.
- Tə сь бьhistjə Ləjlanoke?
Ty сəve mьn, bərxə sore,
Bezə, bezə, һьlbət cijə?
Gyh-u сəve mьn ь təjə.
- Da ysənə, disa bezьm,
Kolxoz həjə nav gynde mə
Ль we tynə qələn, aqa,
Kyli şanə—xyəj həbun.

. . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .

- Өз зи заным колхоз һәжә,
 Өмри җәјә, әw төзәјә,
 Өма зь дја төра нызам сьга,
 Өw бь җарәкева лар җадәјә.
- Өре мерко, Өре җван,
 Колхоз хуәсә, хәбат һәжә,
 Өдәр хуәстна тө зи һәжә,
 Өз дәст дьқшным зь гиле хуәјә.
- Дә ysанә, Җәра дәләл,
 Сәр хуәстна wә һәрдуја,
 Өз һазьгым бь һәфт бавә.
 Вьным колхоз төв һәвала.

III

Рьнг-рьнгилә тракторә,
 Те дәнҗе машина нан кytанә,
 Өре рәләјә, Җәре перә
 Нанә колхозе сьқә рьрә?
 Колхозе бедәр кytакьгьп,
 Өмбар тьзі гәным кьгьп,
 Колхозвана рар зе бьгьп,
 Тәrr u җарҗым тьзі кьгьп.

*
 * *

Кәфә, җәјә u дәwат,
 Өре колхозван сәр говәндә,

Əw dəwata qize dəkə,
Əbo zəvaja, Ləjlə bukə.

Çan dənjalbka Şewrstane,
Əmьь azaje, məğv azaje,
Bь tьfaqa gyndi pala
Kolkoz xуəşe; əmьri şaje.

МЫН НЭНЭГИ ГУРА ТЭ НЭКҮР

Mraz зь баве прси:—Bavo, зөвja мө сьта awqa
 энд heşin нөбуjө?

— Eh, lawo, ידי qə хөбөр нөдө...

Kyr gote:—Aqr cьra хөбөр нөдьм, һөq сөбөб.

Bave wi caxi le vөгөрänd:—Kyrke мын, ty zi zani
 qərfa баве хуэ бьки, qənc zi дьки, гундөkar эзым, эз.
 Cьra ty ньзани, сьта зөвja мө qənc heşin нөбуjө? Cma
 ty зөвja рэх we navini? Nə һөwasa мөргьва бь wera te,
 je ja мын...гьrje мөргьва пера te...Өre lawo, һөqе тэ һөjө...

Kyrьk dlsa hedi zera got:—Aqr cьra we ysa бө?
 Nə тэ дьgot эз һөр тьşti заньм, kara ty кәси һаghizө ja
 мын, le ньha...

— Bөle lawo, эз ysa дьбькьrim. Ysa һin bubum u
 ysa zi şex мынра дьgot. Эз һөла һazi маşine ve дөw-
 rane тьнөbum, мын нөдьxast гура agronom бькьra. Wөx-
 teda мын зөвija хуэ рөjn нөкьr u ja эwы бь тьfaq нө-
 хөбьtim, мын тоxым нөда бьzartьн u бь rez рөңөşand...

— Эз сәр хуөlia һан бь çot дьхөбьtim, le сәр ja рэх
 we бь traktor. мын һөв сәр ve бь сьre навit, le сәр ja
 һана бь сьre рөşandьн, мын тоxьme хуэ wөxteda һa-
 зьr нөкьr бу, le тоxьme ja һан dy-se çara һатө төмьz-
 кьrne, мын өва хуөlia һана wөxteda рөjn нөкьr, le ja
 рэх we һатө рөjnkьrne u өw гь мын ньkar бу бькьra
 zi, сьmki эzi wөhid bum, төne, һөта дьcum şьxyleki-
 şьxyle majin дьma, ty zi һөла cuki, le сәр ja majin бь
 тьfaq дьхөбьtin, бь kollektiv, kolhoz. Мын нөһөqi wөhte-

da gyra tә nәkыr, gәrә әz' zuda bьbuma kolhozvan, le aqr, sәbәbja řex, әz řunda kәtьm, mьn hәla fәm nәdьkыr, ky әw dьzтьne mьnә, le ty bь wi bәzna хуәji реukva tәmidare mьni, dәrsdare mьn.

Lawo, hәmin ky nәvisare zani, zь wi ali gәrә ty mьn aza bьki zь nәvisara řex, mәla u „pьsra“, bave хуәra әr-zәke sekә. Bezә wәki bave mьn dьxazә bь tьfaq bьxәbьtә, bezә bave mьn nьha ydi dost u dьzтьne хуә rak nas dьkә, dьxazә bьvә kolhozvan...

*
* *

Сьвәтьге, әrза Вәкое Сьhid сәр tәhte sәdre kolho-
ze bu.

МЫН ҚӨЛӨН ҚӘБУЛ НӘКІР

Хушка Zozane wi бәри ave дьма, nava Romeda.
Pela hana нәмәк wa шандь бу бь сәр nave хушка хуә.

Хаяа мын!

Дьвә төва әжан бә, wәki һәрды bre мә Sadьq, Таз-
дин. бь дәсти ақе; һатьнә куштьне. Ақа wanra кәт бу
әјnate, нәјartl wanara dazot u бь дәсти шванед хуә һәрды
әi гylәкьрн дь бьнаҗара ејае Қотьрда.

Ваве мын әi кәрба һәрды әwlәded хуә хәргәi, хә-
ргәi u мыр... Nһa зь we mala мәзьн әз тәне мамә.

Хале мын, кь гьнде Susьzda dbhen mala мә be
хәjл мајә, һатьн әз бь һур-муре мәва қос кьрн, бьрн
mala хуә. Dy һәftija шунда wana әз дамә мер. Be mere
мын kibу-јәki дәwlәмәndi һәfte penç salı bu. Мын нә әw
dibu, нә bina бу, нә әsle wi заң бу. Gava мын bhıst,
кь әз дамә мер, әз хәргәim, cawa. әз u мер, әз һәла
тәзә pe дькьm nav panzdh salije, әзе һәрьm çәм мерьк,
нә әз qıza qıza wi tem, нә һәma ve gave 5-6 зьned wi
һәнә. Na, әве јәке тыҗара nakьm, әз хуә хуә dyşьrmış
bum u мын şәrm u әјb da бьн lьnge хуә, cumә çәм
xalane хуә. Мын хуә avitә wana, wәki we јәке нәјньн
seri, wәki мын saq-saq нәкузьн, le нәбу u нәбу, кьrн зь
кәvra hat, wana нәhat. Тәне јenge реuk got.—Bdi nave,
мә қөлән stәndije, қөлән ньkarьн paşda vәgәrinьн, сәр
namusa хуә бьсәкьнә.

II

Мън бһист бу, къ çәм вә қәлән һатјә һыдане, дй-
wana вә nahlä зьна бфрошън, әтарја wana wәкә ja me-
ranә, зьн зй төв мера дьне седькьн.

Sәр van neta хушкьнга мьнә дәләл, мьн nive çәве
bәре хуә да бәрбә сиңоре вә.

Bәрбәнга sve мьн хуә ава Arpacajera гйһанд, ьдй
әз wәstijajl bum, тақат lынге мьнда нә mabun: çibuçi
әз хәwra cubum.

Ida-nyzam, сь қәwми бу сәре мьн, сь na, тәне svә-
тыре әз bazare Leninakәneda bum.

— Pьrs—pьrsjar мьн дькьгьн, мьн зй çava wana
bәгәбәгә дьда, гь бь әшқи мьн dnherin, мәрвь dgot гь
boj azabuna мьн çadьbun.

Pәj gьlija әз spartьm зьнькәкә. Әwe әз дьбьгьм
fabrika tekstile: Nyha дәләлә мьн, әз tekstileda һьм дь-
хәвьгьм, һьм һин дьбьм. Нәрдыа зй бь ләз u дәрbdari
дькьм, бәкй wәxtәкә мьл бьдьмә мьлеpala u һәјfa bred
хуә, һәјfa һәzarһазьг хәbatcija сәг аqа u бәга пәһельм,
бьдьмә кьтәкьгьне зьпфротан.

Zozan çән, тә къ пәма мьн stәnd zu сәг мьнда
bejl, әз re u çija пьзаньм. Мьн ja қәлән пәкьг, мьнја
хуә кьг.

A. Mirazi

ӘМБН ІРО

Әм фәқир у ықарә бун,
 Ве гуман у идара бун,
 Пәңсе қәтле ы сәр мә бун,
 ағаһ зь сәре хуә тунәбун.

Сәре мә мьз у думан бу,
 әм сәфил у сәргәрдән бун,
 зькәк тер, қара бьрәл бун,
 ы cola у мәқәра бун.

Іро зәман, зәмане мә,
 һақым қәтнә бьн ыңге мә,
 бь saja һуқмата Şewrьstan,
 дәргә у диған бунә је мә.

Şewre da мә мәдәнјәт,
 ыльм у хуәндьн у һурјәт,
 ы дьзъмьна бујә қиямәт,
 әмьн іро; аза у сәрбәст.

Мә бәјрәқа хуә бьнд кріјә,
 дьзъмьне мә зь мә гәвјә,
 гәрәк әм һе бьнд бкьн
 дьнје тәмам аза бкьн.

Дьнја ко тәмам аза бә,
 коммунизме ы дьнје рабә,
 капитализме зь дьнје ындабә,
 дьнја we тәмам аза бә.

STALIN

Tyjl rəhbər həvalə Stalin!
 tyjl sərkar şagırde Lenin,
 Lenin fırqə çudakır zə fırqed majın,
 tə fırqa Lenin dha kərjə qəwın.

Ty craji-əra həmuja,
 nave tə bələbu car aliya,
 sər topa dynje wəlatək nəma,
 y'ime tə bəla nəbu mīna cəm u kantija.

Ty sterəka gəşi, şylə dədi,
 ty bəhrək kəri, dələqə dədi,
 ty ı zər runəşti xəbər dədi,
 xəbərəd tə qəbul dəkən, palə u gyndi.

Ty rəhbəri; rəhbərje dki,
 ı bər rast „сəра“ ty şər dki,
 Fırqa Lenin zə kernəhatija raqəz dki,
 ty təhsila Marks u Lenin zəngin dki.

Hər mıllət rabunə sərəd xyə blynd dəkən,
 inqlabe də nava xyəda həzər dəkən,
 rəj gotna tə u Lenin dcyb qət zə bır nakən,
 səkəninə dəwa azajı u sərbəstije dəkən.

Ty sədri zə məra, sədrək ali,
 həvaləki əziz, rəhbərək tami,
 palə u gyndi bə təmami,
 glijed tə qəbul dəkən bə dostantı.

KOLXOZA SOR

Kolxoz-kolxoz, kolxoza mæ,
 tyji həjat idara mæ,
 tæ taqət, qəwət ani bær mæ,
 comaq hıdan zə sər sərə mæ,

Xyəje comaq bujə heslr,
 zə orte rabun aqa u mir,
 le şəhətin rah u tədbir,
 sərbəst bunə kasib u fəqir.

Kasib-fəqir təva dəbən,
 bə zəhməte təva aqah dəbən,
 kullak mıftəxyər bəla dəbən,
 zə mıftəxyərje be par dəbən.

Kullak qar tədarək dəbən,
 kolxozed mæ zə həv bələkən,
 mina bəre comaq ı ba kən,
 fəqir u fqara bə ah u zar kən.

Kolxoz edi bəla nabən,
 kullak wi mrazi şa nabən,
 gündijed majin zi tək tək nabən,
 əw zi zutıre we təvabən.

Zəhməte təva gəllək xyəşə,
 hər kolxozcik gylək gəşə,
 kullak zə kərba nəxyəşə,
 ı wan bujə tari u şəvərəşə.

Kolxozed mæ təşkil bunə,
 təndyryst u qəwin bunə,
 traktora le rənginə,
 kullak manə dı brinə.

Nuri

TEHNIKUMA KYRMANÇARA

Mina sterka şewqa sibe,
 tə vəkriyə ənjə şevəq,
 nav bazare Fəlxstane
 dıfırlı mina bəjrəq.

Fələ, batrak, şvan, gavan
 nav paşle tə bərhəv bunə,
 bə fıkra sınıfa proletarjat,
 bə kom u ordu bərhəv bunə.

Ten zə alje Şərq Adərbeçan,
 zə gınd u nəhje Ərəzdəjin
 ten zə Ələgəz u Gyrqstan
 bona xatıre ylme Lenin.

Sosjalistra xəmlək gyll,
 rıknə əmre təvmləti,
 ty sterka sibe lə dərje Şərqe,
 hərdəm hər roz dzərıql.

I

Lə salawəxta roza əziz
 şair tərə klam dnvisə,
 „slav zə dıle şagırde qız,
 zə zare dərğuş, buk u palə“.

II

Reze vagon kətnə çergə,
ten nav dəşte Ararət,
həsən, maşın, sement, şuşə
tınən nava spəhi Rəwan.

Təzə cedkən rıqne xanjan,
orta baqə we Rəwane,
cedkən zavod u fabrika,
cedkən məktəbe kyrmançan.

Tu sterka səbe ı dərje Şərqe
mına şəvəq dzərbqi,
zə agre xuə milljon səra
bəlav bəke çije tari.

Sterka Şewre ı ənja təjə
dyl rədio blyndə zə Gridaq,
fıkra snıfa xəbatqərə,
ədəbjəte nur u səra.

Bə qıara ylme fıraqa Lenin,
bə neta snıfe hazır bunə,
xəbatqərəd paşdamajın
dərqəşın bər tav u səra.

T

I

Dəlal Təli ty te zə kani,
 çer ı mlan surət spi,
 sɨng sədəfə mırçan kri,
 ty wərə bər tav ty əzajl.
 Dəwləta Şewre bə qanuna xyə,
 qətanɔ zɨnçila zyım u zore,
 vəkɨr cəve qiz u zɨnən,
 dav Şewrɨstan həta Şərqe.
 Nav wətaɔa sosializme,
 mina meran zɨn azanə,
 nava kolkoz ı dəjɨrexane,
 qədre zɨnan pɨr gələkə.
 Dɨle mɨn pɨr şa bu Təli,
 xəbərə tə nəbət kri,
 ki zə mə ditbu bəri,
 nava çvat qiz ruştı.

II

Lə zəvje kolkoz bər dər xani,
 peşja mɨn ty dərte Təli,
 xəbərə tə mina bruskyɔ
 bə hykme qəwln u dərbdarı.
 Əmre nha ı tə pɨr xyəş te
 zəman u dəwra sosializme
 qanuna kəvɨn zə orte hıldan,
 hərdəm qrara təzə dərte.

Əmər te gühəstən, peş dfrə,
ləz kə wərə ty zi Telli,
şərə snəfə, şər dçələ,
hərdəm ləz kə wərə peşi.

Məktəb kətəb u çərbandən
hərdəm mərəv blynd dçən,
lazmə xəbat be wəstandən,
lazmə snəf zə orte hlydən.

SLAVA ŞƏRQE

I

Wəlate bəri l̄ bazare Şam;
Rhan səkni bər pənçərə,
mına ḡrti l̄ qəjd u z̄ndan
dnerə alje dəştə Şewre.

— Şewr̄stan xyəş məskənə,
t̄ev dxun̄n, z̄n̄ azanə,
wəlate bəri l̄ bazare Şam
qədre z̄nan t̄yçar t̄ynə.

— Slav t̄era xuşka Rhan,
slava Şərqe b̄ d̄nge inglab,
rak gyh b̄d̄ə klam u stran
ko dnvis̄n nava Rəwan.

Əm dnvis̄n bona azaje qiz u z̄nan,
d̄erhəqa ml̄te tari şew̄r u hyrjat
bona kolxoz, zavod, fabrik, wan məktəban,
ko əm s̄dk̄n orta gynd u nav bazaran.

— Ko p̄r zəfə wəlate Şərqe,
mına əwre tari şəve drez;
m̄z ḡrtijə l̄ Kyrdstane
gyndi u m̄riba krijə hesir.

Şair dzanə zəmanə xyə,
ka s̄ cedbə wəlatə Şərqe,
bər nhəqi b̄ qələm şər kə,
ordu rakə dəştə şərə.

Həvala əziz xuşka Rhan
b̄ qələma xyə ty wərə məjdan,
wəlatə Şərqe b̄n zylmejə,
aljək m̄zə, jək zi duman.

Въ қәләма хуә тәшкил бькә.
 миллион пәлә у хәбатқар,
 ко бьн рәнје ыңглизданә,
 бьн зылме хан у мықәдар.
 Wəlatə Şewre pəştā təjə,
 бь хәбатқар у Orduje Sor:
 кәме қиз у миллион пәлә,
 slav dşinьn alje Bəqda.

II

Ərəbstan Slemānī
 havine gərmə Rhana dylçan,
 le Ələgəz бь һәзар кані,
 blul dəstre nav Şewrьstan.
 Ərəbstan Rhana Şirin
 ыңглиз әрәб гәләк zulmьn,
 le Şewrьstan wəlatə Lenin,
 aza bunə buk, qiz u ьn.
 Lь gərmьstana wəlatə bərt
 бь әzman te tə slava Nuri,
 бәр zulm u nһәqje һәзар çurə,
 şərek qəwin şer хуәş бькә.
 Sьlav ty бьдә wəlatə Şerqe
 lь zare dərguş, buk u pala,
 һәта мәктәбе kyrmançan,
 nava dьle şagьrd səjda.
 Mīna şahī cavronali,
 mīna sterka şəvəqe sor
 indata kəsib u hyrjətci
 slava mьn te lь alje bəri.

R. Drambjan

ЇВАҒА ШВАНА!

Натїјә бһар, бһар бь гулә,
 сәре сїмана дәватәк нурә;
 дәшт, сїја тәв һәв гоньнд ґыртнә,
 завә, бук, дәват бь хуә бһарә!

Сәр Әләгәзе дһәзар сїја
 сәре сїмана мерґа у сїја,
 'кона вәданә, әмрәкї хуәшә
 әмр у хәбаҗ тәв-һәв шїрїнә.

Дьнја ша дбә вї әмре тәзә,
 бәр кона, кадра ктеб һәнә;
 шван ва бәр хуә рәз ддерїнә,
 бьн мьлле вїда газетәк һәјә!

Бәр шкәвтәке рәз данә мәґәл
 шван бәрәв бун, рунштын тәв һәв,
 кылав данїн, ґылїја дькьн

дә, қа, бхунә, Әмо, әв сьјә?

Әмо һедїквә зь бьн мьлле хуә
 газете һыда, вәкьр дхунә,
 шванзї һәму кәр бунә дбһен
 ка газетә да сь ньвїсїнә!

Әмәр бәрә хуәнд: «Рја Тәзәјә»,
 газет, газета кырманґанә;
 органәк тәзә, әв, ја-ґеуре ја
 бь ньвїсара кырманґанә!

Сəwa şvana кьr дəng u gazi,
 oro, кьrманç zi кəтнə gazeta,
 əwan zi rabun cunə diwana
 u дьхəvьтьп miна həmuşka!
 Сьта ньзани şvan Əmo got,
 Oktjabьr bxyə azaji ani,
 həmu хəvatci rabunə зь pe
 həg jək зь xyəra gylək dani!
 Tə nə bhistijə сь dbe Lenin,
 azaji u əmr həmu mylləta,
 сəwa bxyəзьп əmre wan jaşa,
 btəne həгьп бьrja pala.
 Də бьra əmьrkə inglab u Lenin,
 сь rozəki xyəş зь məra ani,
 dbeп, dkəпьп, həvra dəw ddьп.
 qej bezi dьnjae hezka dbiпьп!
 Də бьra bxyə, got şvan Oso,
 əm bbhen kane сь ньvisiпə,
 u diса həmu kəг bun jəkçara
 u xyə сьvандьп doralije Əmo.
 Əmo dxunə: "hyrmət u səlam
 кьrманçə хəvatkar зь pala—gyndja.

Բըրстane

„Сəve wə roni, сəve wə roni
 boj təmbuna ve salawəxtel!“
 Кə ньvisijə əw кə gotljə,
 şvana diса həvra dəw ddьп,
 nahelьп Əmo gli təmam kə
 həttani бьпн zwanra bxyə“.
 Əw nvisijə hun dzanьп кə?
 Mərkəz Komitəje Rəwane,
 Бьrqa Leniпə Ermənistanel!

Գլի ԼԵ՛ սԵ՛ր սԵ՛ր, ցլի ԼԵ՛ սԵ՛ր Ե՛ՎԵ՛
 ԺՕ՛, slave ԲՅԻ՛նԵ՛ չԵ՛ ԿԵ՛ՆԵ՛,
 ԲԵ՛ ՅԵ՛ ԿԵ՛ր ԿԵ՛րմԵ՛ՆԿ-ԲԵ՛րԿ Ե՛ ՏԵ՛Վ
 Ե՛Մ Չ՛Ր ԴԵ՛ՐԻ՛ՆԵ՛ ՉԵ՛ ԿԵ՛ԲԵ՛ԿԵ՛ ԿԵ՛Ն.

ՅՕ՛ ԺԵ՛Տ ԲԵ՛ ԿԵ՛ր Ե՛ ԳԵ՛ԶԵ՛ ԿԵ՛ԼԻԼԵ՛
 ՏԵ՛Վ ԿԵ՛ր ԲԵ՛Ն Ե՛ ԳԵ՛ԿԵ՛ ԿԵ՛ ԺԵ՛Ն;
 ՍԵ՛Վ Ե՛ ՏԵ՛ԼԵ՛Գ ՉԵ՛ ԿԵ՛ ԿԵ՛ՐԵ՛ ՏԵ՛ՆԻՅԵ՛
 ՏԵ՛ԺՐԵ ԺԵ՛ՎԼԵ՛ԿԵ ԿԵ՛ՎԵԼԵ ԿԵ՛ՏԵ՛Ն

ՎԵ՛Յ ԿԵ՛ՎԵԼ ԿԵ՛ՏԵ՛Ն, ԳՕ՛ ՏԵ՛Վ ԺԵ՛Օ՛,
 ԳԵ՛ԼԻԵ ԺԵ՛ ԲԵ՛ՂԵ՛ ԼԵ՛ ՏԵ՛ր Ե՛ՎԵ՛ ԿԵ՛
 ԺԵ՛ ԲԵ՛ՂԵ՛ԲԵ՛ Ե՛ՄԵ՛ ՉԻ՛ ԿԵ՛ր ԴՕ
 ԲԵ՛ՅԵ՛Ր ԺԵ՛ՏԻ ԲԵ՛Ն ԿՕ՛ՄԵ՛ԿԵ՛ ԺԵ՛!

ԲԵ՛ ԳՕ՛ՆԵ՛ ԿԵ՛ ՉԻ՛ ԿԵ՛ ԲԵ՛ՂԵ՛ԲԵ՛
 ԺԲԵ՛Ն Ե՛Վ ԲԵ՛ՂԵ՛ ԿԵ՛ՏԵ՛Ն ԲԵ՛ՐԿԵ՛,
 ԳՕ՛ ՏԵ՛Վ ԴԵ՛Ր Ե՛ ԲԼԵ՛ր ԺԵ՛ՂԵ՛Տ
 ՏԵ՛ր Ե՛ՄԵ՛ ԿԵ՛ՏԵ՛Ն, ԿԵ՛ՎԵ՛Կ ԼԵ՛ՂԵ՛Տ.

ՏԵ՛ՎԵ՛ ԿԵ՛ ՏԵ՛ՎԵ՛Ն Ե՛ ԺԻ՛ՏԵ՛ ԿԵ՛ր ԲԵ՛,
 ՅՕ՛ ԺԵ՛Տ ԲԵ՛ ԿԵ՛ր ԿՕ՛ՆԵ՛ ԴՕ ԿԵ՛ՎԵ՛;
 ՎԵ՛ՎԵ՛ՂԵ՛ՎԵ՛ ԿԵ՛Ն ԿԵ՛ՏԵ՛Կ Ե՛ՏԵ՛Ն ԲԵ՛,
 ԿԵ՛ՅԵ՛Ր Ե՛ՏԵ՛ՆԻ ՏԵ՛ր ԴԵ՛ ԿԵ՛ ԿԵ՛ՎԵ՛Ն,
 ԿԵ՛ Ե՛Վ Ե՛ՏԵ՛ՆԻ ԿԵ՛ՏԵ՛ՆԻ, ԿԵ՛ՂԵ՛ՐԵ՛ՆԻ,
 ՉԵ՛ ԿԵ՛րմԵ՛ՆԿԵ՛ՐԵ՛ Ե՛Վ ԿԵ՛ՎԵ՛ՏԵ՛Ր ՏԵ՛ՆԻ.”

ԳԵ՛ԼԻԿԻ ԿԵ՛ՂԵ՛ՏԵ՛, ՅՕ՛, ԲՏԵ՛ԿՆԵ՛,
 Ե՛Վ ԿԵ՛ ԳՕ՛ԻՅԵ՛? ԿԵ՛ ԿԵ՛ՎԵ՛ՏԻՅԵ՛?
 ԳՕ՛ ՏԵ՛Վ ԺԵ՛ՎԵ՛ր Ե՛ ԿԵ՛ ՌԵ՛ՅԵ՛ՆԵ՛,
 Ե՛ՎԵ՛ ԿԵ՛ ԳԵ՛ԼԻԵ ԿԵ՛րմԵ՛Տ ԲԵ՛ԺԵ՛!

Ե՛Վ ԿԵ՛ՎԵ՛ՏԻՅԵ՛ ԿԵ՛ՐԻ՛Ր ԿՕ՛ՄԵ՛ՏԵ՛ր
 ԿԵ՛ՐԻ՛Ր ԿՕ՛ՄԵ՛ՏԵ՛ Ե՛րմԵ՛ՆԻ՛ՏԵ՛ՆԵ՛,
 ԺԲԵ՛Ն Ե՛Վ ԲԵ՛ ԿԵ՛ ՂԵ՛ ԿԵ՛րԿԻ ԲԵ՛ԼԵ՛ ԴԵ՛
 Ե՛ ՏԵ՛ՎԵ՛ՐԵ՛ ԲԵ՛ ԺԵ՛ ԿԵ՛ ԺԵ՛ ԺԵ՛!

- Şvana rabun däst həvdy gərtən
 lə car dora wan bəhara vəbun;
- „Də əmər drez bə, got şvan Təfur,
 bəra däst pe kə xyəndənek məşur.
- „Də ty bxunə gll bkə zə məra“,
 Dben şvan zə hər tərəfa;
 Əmoxyə şaş bu əçeba həna
 şvan zi ghiştən xyəndəne, hərfal
 Əmo dxunə: bbhen əw ke jə?
 — dənge kyrdanə bxyə zi kyrdə!
 „Cənd həzar sala mə krə gazi
 kəsək gyh nəda həwar u gazi
 əm xlas nəbun zwi təngasi.
 U həzar salan hatən, frin, cun,
 əmre wə zi cu mina dəmeki
 tək diwanək hat, əw diwan sor bu,
 diwana Şewre krə mə gazi!
 əw dəste xyə da, dəste pala bu
 nav dəste wida əmre mə vəbul“
 Də də bxunə dgotən şvana
 jək zmylle wi, jəke dən zə dəsta
 dьсыльqandьn əzijəte ddan!
 — Də zu bxunə ja bəlge caral!“
 Əmo dьxunə:—Də hun pak bbhen,
 lьvьr nəvisinə hale kyрманça,
 hale kyрманçe bəre u nəha!
 — Ke nəvisijə şvana pьrsin,
 — əw nəvisijə məriki məxin
 bxyə kaləmer dbə şest sali
 əmre xyə dəjə dwi xəbatil

— Də Əmo bner, qıraqa mə jə
 hyrməte wıja ty gran bəgrə;
 slave bşınə zə alije mə zera
 bezə apo çan, ty bxəbətəl
 Əmo şa bujə nızanə səwa
 kızan şvanı bş cş xəbəra
 dyle wan xyəş kə, dyle wan rhet kə
 wəki hər jəke zə şabuna han
 Şunda nəminə!

Le əw Çərdo, Ərşəm kınə,
 jək zə wan pırsı?

— əz cş dzanım, əwana kənə,
 həma dxunım, əz dbinım ky
 sər gylje wə, sər əmre wə
 gələki şanə!

— Də slave bşınə zə wanra
 Moragulov, Ərşam, Çərdo,
 bezə kyrmanç zəf razınə,
 le hıvja wan he zə wə zəfə!

Şwan Qadır dəst hylanı
 səba tıştəki kərə gazi,
 le bəlge əwl, ıglab u Lentn,
 Oktjabra sor, ke nəvisi?

Əmo rabu kərə gazi
 şvan hatın hər jək ı çı

— „got, həvalno, hun cş bezın
 əze hıldım bkım jəzi
 kaqız hərə ı Rəwane
 wəki əw beç zə mərə all.
 Şvan tətam komı həv bun,
 dyle wanda tıştək həbu;
 cş gli kın
 wəki paşə şərmi nəbın?

Qadър rabu-got: — Həvalno,
 hun dbinьn сь te dcə
 зь əmre mə сь кем бујə?
 həwqa sala tariјeda bun
 əw зь сь јə, зь ruja кə јə?

— »Təmam зь ruja bəg u aqa
 зь ruja pira u təreqa.
 gotə Oso кьrə gazi!
 u dənge wi dьfrə dcə
 dhəzar çl, dhəzar all!

— Əw nəmərdьn, əw dьzтьnьn
 dxəbьtьn mīna bəre,
 зь mərə texьn lь nav çəfe
 wəkl кь bхуə cəwa bəre,
 dьnja zəft кьn бь dəste zorel
 Gotə Əmo u dəst хуəda
 comaxe хуə ysa həzand
 qəj tə dgot dakətbu şər,
 bər wi həbun komək əskər.

»Həwqa sala bələngaz man,
 gotə Təfur,

kocəri bun lь cola dьgərjan
 əwāna zl mīna gyra
 sər mə hьlşjan

əm həlandьn, əw хunхуəra!

Əme rabьn, dəst pe bkьn
 sər хуəndьne təy-həv hərən;
 əme rabьn srə-srə
 kon u cadra gьşk bgərьn,
 кə bmərajə, bməra be
 кə кь nəhət z mə dur bə,
 əw dьzтьnə!

U çarkə dən çvət bə qom
bə dyləki haq orte got:

— Әмо, Әмо bnyvisə,
bezə kyрманç batrak, şvan.
bə dyləki bwəranə.

Bezə әme rabnə zь pe,
әme cekьn gyndəki ce;
gynde mə bbə gynde Lenin
təv şvan bьn u kollektiv.

Bnyvisə: jaşa, jaşa fьrqa Lenin,
•Rja Təzə• gazeta mə,
qoma şvan u batraka
salawəxta xyəndьna mə!

Çvət rabu u bəla bu,
hər şvanək blure xьst
kəri danə peşja xyə cun.
Hər jəki zь waq fьkrək dьkr.

Fьkrə әw bu:

həwqa sala u zəmana
kyрманç cьma

stuxyər u bələngaz bu?

həwqa sala u zəmana
kyрманç cьma

be ylm — xyəndьn
tarijeda bun?

Həwqa sala wəki kyрманç
xyəndьbujə minə həmu
cь әmrek xyəş, cь ylm zanbun
cь әceb u hynəra

әwe bьkra
cəwa kь nьha ...

WƏLATE MƏ

Ty ómre mə, hǝzkrna məjǝ
 ty şlrini wəlate mə,
 mina şəvəq zərgǝji
 sing xyj dajǝ, wəlate mə.

Şanzdəh sal bərə tə qəţand, avǝt
 nǝr u zǝnçir, wəlate mə,
 hǝldǝşini der u çamǝ;
 cedǝki maşın, wəlate mə.

Ty dkoli cǝja u banja;
 palə u gyndi mina murǝja
 cedkǝn zavod u fəbrikə,
 ajro, radio, wəlate mə.

U madana mina şabun
 həv dəw ddǝn u dkənn
 Qapan, Sisjan u Zəngǝzür
 Ani, Artik həffa Zəngy.

Wəlate mə ǝr şirǝnə,
 xəmbǝljə mina bhar,
 wəlate mə ǝr qəwatə
 ǝr xujdana pala – gyndija.

Bǝmbarək bə
 bǝmbarək bə
 əjda əziz şanzdə salja tə
 əm təvaji məzn u ǝscuk
 gǝşk həzǝrǝn zǝ bona tə.

Ət. Şəro

ŞVAN

Əsəd şvanə,
 зъ сѣнѣфа пала, гынджанə,
 зъвѣстane | дəştanə
 һавинə | сərə сjanə.

Əsəd pəz bərdajə reze,
 бѣ хуə runѣштjə сərə feze
 гѣнд дєerинə pəze sovxoze
 һəvalara nakəvə dəw u doze.

Həvt sal təmam bu: Əsəd şvanə
 xortəki əşqi u bəljanə
 бѣ хуə zi bəlurvanə;
 ledxə qəjde palanə.

Əsəd хуə niv xyəndjə zane
 şvane sovxoze dydjane,
 һəvalara notьla bьrane
 aza bujə зъ dəste aqə-bəganə.

SOVXOZ

Sovxoz málá diwana Şewreje,
cedkə avajed təzə, zavód u rejə
nave we əjanə lə təmam dıneje
dərbırinə rykyne sosjallizmeje.

Sovxoz saz dıbə lə bazara,
sər xyə zedə dıke xəbatclıja bhəzara
şabune dıke nav proletara
məhkəm dıke tıvaqa həvəla.

Sovxoza mə ja palanə,
əşqe dıdə həmu gyndıjanə
məməma xəbate dıke dıle xəbatclıjanə
şabun kətlıje nav bazar u gyndıjanə.

ХАЈЛАЗ

Хайлазе ја де у бава нџкџ,
сџве хуџ диwana Шewreda вџкџ,
бџ хуџндџне qџwџta хуџ zedџkџ,
бџ дџле хуџ dit, azaji merkџ.

Хайлаз нџha тџllmcija зџnanџ,
бџ ylm u sџjџsџtije хуџ gymanџ,
guџli дџxџvtџ tџv xџvatcijaџ,
зџ Leninzime gџlџki zanaџ.

Sisjan

XƏBATA ŞEWRA FЫLBSTANE

Şewra Fыlbstane ty bь xer hatt
 tə xlaz kьr fəqira,
 pələ gyndi heslr mabun
 dəste daşnak u bəga.

Şər bu hər ro, xun drezja
 mer nəmabun nav xanija,
 hər ci mərve mabun zi
 gyh nəbdan sər kətana.

Mə bir krəbu cijə kətan
 çot u coran rençbərti,
 cijə candən baq u bostan,
 nav bazara zi hostəti?

Alik daşnak, jək musafət,
 alljək çəndər u menşevik
 cərm dərxəstən zь pьšta mə
 əm maq fəqir u sefil.

Xen zь xune, şər u kыştən,
 çəm mə tьştək tynnəbu,
 nə fabrika, nə zi zavod,
 hər tьşt kavl u xray bu.

Le nha fabrika kьnç dxəbьtə,
 parçə cedkə, qədlif sor
 həjə madan hidro-stansia
 nav gəlja tam təmam.

Ль сәр саяе Әләгәзе
тәмам гүртлө кәриҗе пез
әмре колхоз у совхоза
седьмә ы вәлате Шәүрҗстан
бы қара Шәүра у ыҗра Ленин
пеҗда дә Шәүр, Шәүрҗстан

Mirakjan

REJA HƏSƏN

Du ze dərđykəvə notlani əwra,
 zə durva te we qizə-qizə,
 revadəcə sawa notla ba,
 ke dəre bazon, pəda dərđizə.

Səqa bezi granl hyltinə,
 wəxtəda əşla lə ci dərđhinə,
 bə qəwata ave cərx te gərandən,
 u zəra bəcərakə, tynə wəstandən.

Reja we bə həsən, sərast cedəkən,
 bəzər həvraz wəra jəkən,
 notla tajrəki dəcə, dərđyə
 də səhətəkəda zəf kilometra dərđyə.

Xanl səkərnə lə səg təkərə,
 notla şanaşın gələ pəncərə,
 mələ hylgirtli, ysa dərbəzə
 ty dərbəzi təjrə ky dərđyə.

ТРАКТОР

Şəş kətan ı́ rəx həv, ı́ rəj sərxə,
bı́ dəstə mərəvəki dı́xəbıtə, dı́cə te,
qə bı́ çarəkeva tı́nə wəstandı́na wı́
roza zəvja radkə hektar bər hektarı.

Notla bobəlsk, dı́fı́rə, dı́cə,
şəpa wəldı́gərı́nə, ı́ həv dı́rəcə,
dəşt dı́də bər xı́ə notla şera
şov dı́kə sər həv merg u bəjara

Təne zı́ topa dənge we te dər,
bı́ xəbata we tı́zı́ dı́bə zəvı́ u bedər
dı́xəbıtı́nə, şoferı́ ı́ sər
kolxozvanə əw, bı́ navı́ Əmər.

Q. Kıydo

DƏRHEQA HƏVALE ƏZİZ

Nezik dbun roze mera,
 mən dit, ke şər kər nola şera,
 wəkl bğışta mərəme xyə,
 ty cujl ıb sər soze xyə.

Ty bərk səkni bujl
 kur u dur fıkr dker,
 pırsa snıfa safi dker
 zıb dızıma mınnet nədker.

Nə tə zañbu, peşberl şere snıfa,
 we dora tə bgərın nola rəfa,
 şere hy dyrda u dərva
 tenə kuştıne zəl u zəfa.

Şərker, peşberl: şex u pıra,
 pəj tə dgərjan çəsuse nəjara,
 əmre xyəda nədl rətl
 pəj tə kətəbun xəjbət u xəjnti.

Həvalno, bira xyə bının,
 dızıne snfa mə,
 wəra davnə bra,
 təv qəsmə xyə bın.

Gyman u mərəm te zıb pıra,
 qəwatakə qəwin həbu əwıra
 Cəwa qəwata ava zu ıb cija
 pe wana fəjdaje dgərja qırnera.

Бъра дьэтын хуэра ҫа бьн
wana ҫре бь куҫтына wi aza бьн,
нал эв тыҫар эмре wanda nabel
сныа нэҫара дэсте мэ аза nabe.

Эм dzanьн эв сэwa алҫкьн
le singe wi кэт gylla нэҫара
эм gydarja хэҫбэтқара пакьн,
Эгитја тэ u һалалја тэ бир пакьн.

S. Çawari

ОКТИАВІ!

Oktjabr—şabuna proletara,
 əw roz mə nəditbu tuçara,
 Ы tə bьnd ziz dəngə,
 əjda təda rəngə rəngə,
 Ve rozeda bьndьn bəjraqed sor,
 bəiraq, dьkşьn dor bь dor,
 şkle Leninva nəqş bь mor
 Oktjabr, dija azaja proletara,
 Oktjabra məhkəmə, peşkar,
 pьrsa mьləta safi kьr,
 bь tə həbuna mə zədəjə cətr,
 gazi proletare dьnjae dьki.—
 Bərəv bьn dora bəjraqed sor,
 həvra bьbьn həval—həngor,
 dьne dəsted xуə binьn bь zor,
 bəjraqed sor bьnd bьkьn zor.

H. Sadıqov

ӘМ ӘСКӘРЕ СОРЫН

Dәрһәq top кьрна тәзә әскәре сор һәјә әлам,
әw кьре хәватсijanьн, гәләк хорт злам.

Вь бәјраге сор дьсьн әшq вь клам,
— вь дьле һәвалтје әскәре сорра сәлам.

Әм әскәрн, әскәре сорн,
bona wәlat хуәјл кьрне әмә йь sinорн,
bәг nobenә, әмә вь догн,
— pe бәјрақа сор әм һәртьм зогн.

Mezә бькьн әшq-җaja әскәре сор зьлама.

Әм бәг дьзтьна һазьгн wәхта qala

Әм дьстрен кьлame proletara, җera:

— Slava тә әшq u дьл wagna.

Bona тьм peҗdabьрна sotslalizme,
palә gyndi әwlәde хуә re дькьн
kapitalist тьвьнге хуә сәг drez дькьн,
әм pe җьхуәle хуә lsbat дькьн,
wәki әмьн, һәг әмьн, je alt бькьн.

B - Cacan

COLI U NIGAR

- Lolo Coli tә cь bihistijә,
xyә dәрbdar kьvş krijә
mala xyә tәv kolxoze krijә,
tә şәv u roz jәk krijә.
- Sьve zu dьcьm ave,
dәnge bьlure xyәş te,
pәze tә kь te berije
kәfa mьn zl pera te.
- Nigar. dәnge tә cь xyәş te.
bәznә zrav, derә le te,
әw bәzn nьzam bәzna kә,
wәrә bьvә yzva kolxoze.
Әz hәmә, batrake zuda
bьn dәste aqә bәza gәlә mamә,
әwana çane mә dьkьr brinә,
nha әz kolhozvan bumә.
Nha zьn, mer hәvalьn
hәvra әm kolhoznik bьvьn.
әm bхunьn tәv peşda hәrьn,
xәvata sosializme peşda bьvьn.
-

F. UsbV

SLAV „RJA TƏZƏ“-RA

Hej slav tərə „Rja Təzə“
ty xer hatl mərə hərbm,
cqa paki, cqa lazım
bər kulakə cəwa dьzmbn.

Ty „Rja Təzə“ cqas dəlal,
ty pəuki tənə dy sal,
zu kə peşda hərə,
qət nətrə bər cətnja.

Ty kom dki, ty rast dki,
ty bər dьzmbna hazьr dki,
bь səjasəti peşda tini,
komə, kome xəbatca.

B. Bro

ՅՄ ԺԱՐԲԺԱՐՆ

Hatjə wəxta gihadrune,
gyndi cunə nav kəwşane
boj xəbata təvajl,
qəwət bədn kolektive.

Kolxozə mə gylə gəşə,
nav dərbdara Nuri^mdməşə,
tvaqa mə təv jək bujə,
təkmall zə mə yəda də.

Յմ kolkozvanն, həval bəra,
şəv u roz dxəbtն minə şera,
naqşinն ty xəմ u dərda,
əme bğizն həmu mərəma.

Xyəşə əmre kolektive,
wəxta glhe u gənymdrun,
təkbirə zə boj zvyəstane
boj pəz, dəwar mal u həbune.

К. Şero

PAŁƏ U GYNDI

(Minandın)

Əz gyndimə, ty xəbatci,
 əm tyçar namının bərcl;
 əz dxəbətım ı sər őrde,
 ty dxəbətı nav zavode.

Məra hatıje qəwətəkə zorə
 dgərə gynde mə maşınja sorə;
 gışk perə bunə pısporə,
 gyndi dxəbətının dor bı dorə.

Əze zəvlje rakım hətta sorə
 b hynyre traktore;
 tyje maşınje bxəbətını bı toke,
 xəbata dəh roza bıkl roke.

Kulak, maldar nav mə cunə,
 kolxoz gyndada saz bunə;
 soz plana pənç sala
 əme bıqədinın car sala!

M. Məməd

ВЪЗЪН U ŞVAN

Əv karka bьzьna gəşə,
şvın bьrljə cərə cьqás gəşə,
sale çotkar bər dьməşə,
jək dьmьrə jək nəxəşə.

Əv karka bьzna heşinə,
şvan dьvə cole tınə,
sale dьze çotkartinə,
jək dьmьrə, jək dьminə.

Əvkarka bьzьna bələkə,
ysa kək bujə ty dьve cələkə,
sale dьze ь bər çotəkə,
jək mьrljə, majə jəkə.

Əv karka bьzana kəvərə,
sərə bьskə we tətam zərə,
sale dьze çotək xьbbərə
jək mьrljə, jəkə dyrə,

Əv karka bьzьna həməşə,
qət kəs ьzana cь çьnsə,
sale çotkar bər dьrəqьsə,
jək dьmьrə jək dьfətsə.

NAVNIŞA MÛQALA

		Ru.
1.	Gynde Təzə Ç. Genço	3
2.	Əz w ty Ə. Əvdal	8
3.	Zərbe agır "	9
4.	Roze şırın " "	10
5.	Əgityn " "	11
6.	Xəwn bu " "	12
7.	Nəzan bum " "	13
8.	Əvə " "	14
9.	Сазым Тосын " "	15
10.	Gazja myn Çəlali	24
11.	Əbo u Ləjle H. Çəndt	27
12.	Myn nəhəqi gyra tə nəkr " "	31
13.	Myn qələn qəbul nəkr " "	33
14.	Əmyn İfo A. Mirazi	35
15.	Stalin " "	36
16.	Kolxoza sor " "	37
17.	Texnikuma kyrmança Nuri	38
18.	Təll " "	40
19.	Slava Şərqe " "	42
20.	Çvata şvana R. Drambjən	44
21.	Wəlate mə "	51
22.	Şvan Ə. Şəro	52
23.	Sevxoz "	53
24.	Xəjlaz "	54
25.	Xəvata Şewra Fləstane Sisjan	55
26.	Rja həsən Mirakjan	57
27.	Traktor " "	58
28.	Dərhəqa həvale Əziz Q. Kyrdo	59

---

29. Oktjabr	S. Çəwari	61
30. Əm əskərə sorğın	H. Sadıqov	62
31. Coll u Nigər	B. Cacan	63
32. Slav „Rja Təzəv-ra	F. Uşv	64
33. Əm dərbdarğın	B. Bro	65
34. Fələ u gündl	K. Şero	66
35. Вьзын u şvan ja	çьmaəte M. Məməd	67

ՔՈՒՐԴԻ ԳՐԱԳՆԵՐ
Յերկրորդ սեղծագործություն
(երկրեն լեզվով)
Կազմեց Ն. ՉԵԴԻ
Խմբագրեց ՀՐԱԶՅԱ ՔՈԶՍՐ
ՊԵՏՂՐԱՏ, Յերևան, 1934

КУРДСКИЕ ПИСАТЕЛИ
Второе произведение
(на курдском языке)
Сост. Г. ДЖНДИ
Ред. ГР. КОЧАР
ГИЗ. ССР Армения, Эривань, 1934